

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет «Запорізька політехніка»

Кафедра українознавства та загальної мовної підготовки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор

Беліков С.Б.

2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК 5 КУЛЬТУРОЛОГІЯ

Спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»

Освітня програма: «Міжнародний бізнес»

Інститут, факультет: економіко-гуманітарний інститут
гуманітарний факультет

Мова навчання: українська

Запоріжжя 2020

Робоча програма навчальної дисципліни «Культурологія» для здобувачів вищої освіти спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини», освітньої програми «Міжнародний бізнес»

« ____ » _____, 2020 року - 16 с.

Розробники: Дедков М.В., канд.іст.наук, доцент, професор кафедри українознавства та загальної мовної підготовки

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри українознавства та загальної мовної підготовки

Протокол від «10» 05 2020 року № 11

В.о.завідувача кафедри українознавства та загальної мовної підготовки

«10» 05 2020 року _____ (І.В.Чернова)

Схвалено науково-методичною комісією гуманітарного факультету
Протокол від «10» 06 2020 року № 6

«10» 06 2020 року Голова _____ (М.В.Дедков)

Узгоджено групою забезпечення освітньої програми* «Міжнародний бізнес» спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини»

«10» 06 2020 року Керівник групи _____ (І.О. Лазнева)

*Якщо дисципліна викладається невипусковою кафедрою

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 29 «Міжнародні відносини»	вибіркова	
Модулів – 2	Спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»; Освітня програма: «Міжнародний бізнес»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: Основні напрямки української культури на різних історичних етапах її становлення та розвитку		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		3-й	3-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента - 4	Освітній ступінь: бакалавр	14 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		58 год.	78 год.
		Індивідуальні завдання: год.	
4 год.	6 год.		
		Вид контролю: іспит	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 30% до 70%

для заочної форми навчання – 6% до 94%

1. Мета навчальної дисципліни

Доцільність вивчення матеріалу курсу «Культурологія» обумовлена необхідністю сформуванню системні загальні знання з питань виникнення культури, особливостей становлення культурології як науки та навчальної дисципліни, сутність культури та культурної еволюції; основних культурних парадигм, різноманіття підходів до вивчення феномена культури, історичних закономірностей розвитку культурних процесів, типології культури та цивілізаційних моделей, особливостей розвитку мистецтва, основних рис та моделей осмислення явищ сучасної культури.

Мета дисципліни - формування у студентів системи знань про закономірності культурного процесу, про культуру як унікальний феномен людства, надання уявлення про типологічні структури культури, особливості культурних епох та стилів, навчання культурологічному аналізу процесів та явищ.

Завдання

- оволодіння основними термінами та поняттями культурології на рівні їх відтворення,
- тлумачення та використання у повсякденному житті,
- набуття навичок та вмінь застосування знань з культурології для визначення лінії особистої поведінки в умовах розмаїття культур,
- формування широкого гуманістичного світогляду.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен отримати:

інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин у цілому та міжнародних економічних, зокрема, а також у процесі навчання, що передбачає застосування новітніх теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків, характеризується комплексністю та невизначеністю умов

загальні компетентності:

ЗК 01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 03. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК 04. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 05. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 07. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК 08. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 09. Уміння бути критичним та самокритичним.

ЗК 11. Здатність працювати в команді.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 08. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

СК 10. Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні.

СК 14. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.

СК 16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

Очікувані програмні результати навчання:

РН1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

РН3. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.

РН5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.

РН6. Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.

РН7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

РН21. Розуміти і мати навички з ведення ділового протоколу та ділового етикету у сфері міжнародних економічних відносин, враховуючи особливості міжкультурного спілкування на професійному та соціальному рівнях, як державною так і іноземними мовами.

РН23. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.

2. Програма навчальної дисципліни

Модуль I.

Змістовий модуль 1. Специфіка культурологічного знання та генеза культури.

Тема 1. Специфіка культурологічного знання.

Культурологія як наука. Предмет і об'єкт культурології. Завдання культурології. Методологія й метод культурології. Головні структурні компоненти культурології: філософія культури, соціологія культури, історія культури. Етнографія, релігієзнавство, історія науки і техніки, етика та естетика в структурі культурологічного знання. Функції культурології. Особливості культурології як навчальної дисципліни. Теоретичний та історичний блоки знань в культурології. Основні культурологічні концепції.

Актуальність культурологічних проблем в сучасних умовах. Культура як людський спосіб буття. Людина як творець та створіння культури. Культура і творчість як креативна активність; культура як смисловий світ людини, міра людського в людині та суспільстві. Артефакти культури. Діалектичний зв'язок між природою, людиною та культурою. Закон розвитку та функціонування культури. Традиційний і новаторський рівні культури.

Тема 2. Генеза культури.

Історична еволюція людства. Культура первісного суспільства та її особливості. Синкретизм мислення первісної людини. Міфологічна свідомість. Виникнення мистецтва та його функції.

Культура цивілізацій Стародавнього Сходу. Культура Стародавнього Єгипту. Особливості світосприймання єгиптян: релігія, магія, міфологія. Заупокійний культ. Наукова думка: медицина, математика, астрономія та зачатки наукового світогляду. Естетичні уявлення стародавніх єгиптян.

Культура Месопотамії. Своєрідність месопотамської культури: космос як держава. Життя в Шумері та Вавилоні. Писемність і література. Перші в світі правові кодекси.. Мистецтво Дворіччя. Біля джерел біблійних сказань. Культура Давньої Індії. Праісторія: культура Хараппи та культура "Рігведи". Повсякденне життя: касти, сім'я та мораль. Різноманітність релігійних систем (індуїзм, джайнізм,

буддизм та іслам). Філософські концепції індійської культури та наукові знання. Мистецтво Індії: його джерела та специфіка.

Культура Давнього Китаю. Унікальність китайської культури: ритуал та етика. Релігійно-філософські вчення: конфуціанство, даосизм, буддизм. Своєрідність мистецтва: триєдність каліграфії, поезії та живопису. Китайська сім'я: традиції й тенденції. Науковий геній Стародавнього Китаю.

Змістовий модуль 2. Соціокультурна динаміка. Культура і цивілізація.

Тема 3. Співвідношення культури та цивілізації.

Етимологія слова "цивілізація". Історія та логіка взаємовідносин між цивілізацією та культурою. Типологія цивілізацій. Критерії розподілу цивілізацій за пануючим типом господарської діяльності – землеробські та індустріальні, або приморські та континентальні (європейська цивілізація) тощо. Риси соціально-економічної еволюції як основа типології.

Антична культура – тип європейської раціональної культури. Періоди в історії культури античного світу. Крито-мікенська культура. Характерні риси давньогрецької культури. Грецькі міфи та пантеон Олімпу. Полісна культура. Еллінізм як спосіб життя і мислення.

Самобутність давньоримської культури. Еволюція від полісу до імперії. Релігійна еволюція. Римське право та його значення. Своєрідність світогляду. Раціоналізм та громадянські чесноти римлян. Вплив грецької традиції. Римське мистецтво. Архітектура, скульптура, театр. Ораторська та історична література. Класики римської поезії. Освіта. Інженерний геній римлян.

Тема 4. Соціокультурна ситуація в період Середньовіччя.

Візантійська культура. Візантійська імперія на рубежі двох епох і на стику двох континентів. Зв'язки між Заходом і Сходом. Загальні особливості візантійської культури та етапи її розвитку. Народження нової ідеології: від язичництва до християнства. Іконоборство. Храмове мистецтво та іконопис. Іконографічний канон. Пізньовізантійська культура: гуманізм проти ісихазму.

Європейська культура. Християнська теологія і церква, їх роль у феодальному суспільстві Західної Європи. Домінування християнської теології в культурі. Символізм середньовічного мислення. Релігійна і світська культура. Народна "сміхова" культура. Рицарська культура. Поезія трубадурів і міннезінгерів. Рицарський роман. Театр. Героїчний епос. Середньовічні школи та університети. Схоластика. Західноєвропейська наука. Алхімія і містика. Суперечливий характер середньовічної культури та підготовка нею культури доби Відродження.

Змістовий модуль 3. Роль культурних орієнтацій у розвитку європейського суспільства Нової доби.

Тема 5. Європейське Відродження та український Ренесанс : культурологічні паралелі.

Соціально-економічні передумови культури Відродження. Характер культури Ренесансу. Нові ідеї та ідеали. Відродження античності й відкриття світу людини (гуманізм). Титани італійського Відродження. Спосіб життя, цінності та норми. Філософія. Зародження емпіричної науки. Винаходи нової епохи. Географічні відкриття. Перші моделі гуманітарної освіти. Мистецтво. Поезія, проза, драматургія (Данте Аліґ'єрі, Франческо Петрарка, Джованні Боккаччо). Нікколо Макіавеллі та його "Государ".

Північне Відродження й принципи зрушення в мистецтві. Творчість Альбрехта Дюрера, Лукаса Кранаха Старшого, Ганса Гольбейна Молодшого. Нідерландський живопис. Спадщина Еразма Роттердамського. Тенденції ренесансного розвитку в Англії, Іспанії, Франції.

Криза гуманістичних ідеалів та її відбиття у творчості Мікеланджело, Шекспіра, Сервантеса. Духовний потенціал епохи Відродження, її вплив на розвиток української культури.

Тема 6. Техніка, культура та природа людини у ХІХ столітті.

Промислова революція в Європі та її вплив на соціально-економічні відносини, побут, духовний світ людини, науку, культуру.

Ідейна атмосфера ХІХ ст. Романтизм як світовідчуття та напрямок у мистецтві. Естетична самотність, суттєві риси та течії романтизму. Формування національних романтичних шкіл в європейському музичному мистецтві, літературі, живопису. Формування історичного погляду на особу і зумовленого ним художнього методу реалізму. Реалізм у європейській літературі та мистецтві.

Кінець ХІХст., зміна уявлень про людину та суспільство. Поширення ідей А. Шопенгауера, Ф. Ніцше. Формування технічної інтелігенції. Урбанізація. Пошуки нових естетичних принципів. Прагнення до нових засобів зображення у мистецтві. Тенденції модернізму та їх філософське обґрунтування. Імпресіонізм, натуралізм, символізм. Модерн.

Змістовий модуль 4. Провідні тенденції розвитку сучасної світової культури.

Тема 7. Ідея рівноправності культур у сучасному світі та поняття культурної ідентифікації.

Співвідношення особистісного й загальнолюдського як вагомий фактор культурного розвитку. Категорії “етноцентризму” та “культурного релятивізму”. Культурні універсалиї та конфлікти, пов’язані із розвитком культури. Поняття культурної ідентифікації. Духовна атмосфера в Європі у роки світових війн. Науково-технічна революція. Загострення проблем гуманізму в житті та мистецтві. Авангардизм у мистецтві. Друга половина ХХ ст. Вплив екзистенціалізму та фрейдизму на художні пошуки середини століття. Література другої половини ХХ ст.

Становлення і розвиток кіномистецтва. Джаз і рок-музика. Філософські основи "масової культури" та її соціальні функції. Елітарна культура.

Культурна самотність народів світу. Різноманітність культур і засоби масової інформації. Рух до інформаційного суспільства. Культура постмодернізму. Характерні риси постмодернізму. Текст як творення нової реальності, як випадковий бриколаж. Ерозія, розмивання меж видів, жанрів і стилів мистецтва. Перенесення акцентів з творчості автора на творчість глядача. Симулякри та перекомбінування традиційних естетичних кодів. Становлення нової культурної парадигми як спроба пошуку виходу з новітньої кризи цінностей. Космізація та екологізація культури.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с	лаб	інд	с.р.		л	с	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Специфіка культурологічного знання та генеза культури.												
Тема 1. Специфіка культурологічного знання.	14		2			10	14	2	2			10
Тема 2. Генеза культури.	12	2	2			8	14	2			2	10
Разом за змістовим модулем 1	26	4	4			18	28	4	2		2	20
Змістовий модуль 2. Соціокультурна динаміка. Культура і цивілізація.												
Тема 3. Співвідношення культури та цивілізації.	12	2	2			8	12					12

Тема 4. Соціокультурна ситуація в період Середньовіччя.	12	2	2			8	12					12
Разом за змістовим модулем 2	24	4	4			16	24					24
Модуль 2												
Змістовий модуль 3. Роль культурних орієнтацій у розвитку європейського суспільства Нової доби.												
Тема 5. Європейське Відродження та український Ренесанс : культурологічні паралелі.	16	2	2		4	8	18				4	14
Тема 6. Техніка, культура та природа людини у XIX столітті.	12	2	2			8	10					10
Разом за змістовим модулем 3	28	4	4		4	16	28				4	24
Змістовий модуль 4. Провідні тенденції розвитку сучасної світової культури.												
Тема 7. Ідея рівноправності культур у сучасному світі та поняття культурної ідентифікації.	12	2	2			8	10					10
Разом за змістовим модулем 4	12	2	2			8	10					10
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Усього годин	90	14	14		4	58	90	4	2		6	78

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Культура як предмет культурології	2
2	Культура Стародавнього Сходу та її значення	2
3	Культура античного світу	2
4	Культура Візантійської імперії	2
5	Культура Північного Відродження	2
6	Культура Реформації і Просвітництва в Європі (XVII–XVIII ст.)	2
7	Світова культура XX – початку XXI ст.	2
	Разом	14

6. Теми практичних занять

Не передбачені навчальним планом.

7. Теми лабораторних занять

Не передбачені навчальним планом.

8. Самостійна робота

Метою самостійної роботи є засвоєння в повному обсязі навчальної програми та послідовне формування у здобувачів вищої освіти самостійності як риси характеру, що відіграє суттєву роль у формуванні сучасного фахівця вищої кваліфікації.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денне	Заочне
1	Міфи як елементи світорозуміння і початкові форми духовної культури.	10	10
2	Види культурних норм.	8	10
3	Світ ісламської культури.	8	12
4	Доколумбові цивілізації та їхня специфіка.	8	12
5	Зміст поняття «художня культура» та її провідні функції.	8	14
6	Феномен культури «протесту».	8	10
7	Проблема співвідношення масового та елітарного в культурі.	8	10
	Разом	58	78

9. Індивідуальні завдання

Для студентів денної форми навчання – виконання 2 індивідуальних домашніх завдань як самостійної роботи з дисципліни «Культурологія» у формі реферату на семінарські заняття (на вибір):

1. Культурологія як наука. Предмет культурології, її метод.
2. Характеристика основних культурологічних шкіл.
3. Сучасні погляди на проблему антропосоціогенезу.
4. Діонісійський початок європейської культури.
5. Культурний простір як умова існування артефакту культури.
6. Поняття цивілізації.
7. Історична типологія культури.
8. Співвідношення цивілізації і культури.
9. Духовно-світоглядна типологія культур: загальна характеристика.
10. Християнський тип культури та його ціннісні орієнтації.
11. Наука як явище культури.
12. Техніка і природа. Проблема співіснування.
13. Світова культура та її роль у розвитку національної культури.
14. Національне та загальносвітове: проблема співвідношення.
15. Проблема співвідношення масового та елітарного в культурі. Феномен „масової культури”.
16. Поняття контркультури.
17. Субкультура та її роль у розвитку національної культури.
18. Правові засади культурного співтовариства у світі.
19. Ідея рівноправності і проблема неоглобалізму.
20. Проблема співвідношення Захід-Схід у культурі.
21. Роль культурних орієнтацій у розвитку суспільства.
22. Українська культура і проблема євроцентризму.
23. Характерні риси традиціоналістського східного типу культур.
24. Особливості прогресивістсько-західного ареалу культури.
25. Мова – одна з найважливіших особливостей культури.
26. Поняття мистецтва у культурі.
27. Мистецтво та його роль у житті суспільства.
28. Поняття кризи у культурі.
29. Характерні ознаки кризи культури.

30. Модерн як напрям розвитку культури, його різновиди.
 31. Імпресіонізм: історія народження та риси.
 32. Попкультура.
 33. Проблема американізації у культурі.
 34. Сучасні течії у культурі ХХІ століття.
 35. Екологія й екологічна культура.

Для студентів заочної форми навчання – контрольна робота згідно методичних указівок щодо виконання контрольної роботи з дисципліни «Історія України» для заочної форми навчання.

10. Методи навчання

Основними формами навчальної роботи при вивченні дисципліни є лекційні та семінарські заняття. Лекції проводяться з базових питань історії української культури, містять узагальнений теоретичний матеріал, які є базою для самостійної роботи студентів. В процесі читання лекцій увага концентрується на найбільш складних питаннях досліджуваної теми, додаються рекомендації для самостійної роботи над відповідними темами. Спосіб подання інформації студентам в процесі їх пізнавальної діяльності реалізується через певні дії та методи навчання:

- розповідь – для оповідної, описової форми розкриття навчального матеріалу;
- пояснення – для розкриття сутності певного явища, закону, процесу;
- бесіда – для усвідомлення за допомогою діалогу нових явищ, понять;
- ілюстрація – для розкриття предметів і процесів через їх символічне зображення (малюнки, схеми, графіки);
- практична робота – для використання набутих знань у розв'язанні практичних завдань;
- аналітичний метод – для практичного розкладу цілого на частини з метою вивчення їх суттєвих ознак;
- індуктивний метод – для вивчення явищ від одиничного до загального;
- дедуктивний метод – для вивчення навчального матеріалу від загального до окремого, одиничного.

11. Очікувані результати навчання з дисципліни

Програмні результати навчання	Очікувані результати навчання з дисципліни
РН1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (ЗК02) Здатність навчатися та бути сучасно навченим (ЗК03) Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності (СК 16)
РН 3. Використовувати сучасні	Навички використання інформаційних та

інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.	комунікаційних технологій(ЗК07)
РН 5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.	Уміння бути критичним та самокритичним(ЗК 09) Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу різного рівня та налагоджувати комунікації між ними(СК 08)
РН 6. Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні(ЗК 01) Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя(ЗК 02) Здатність планувати та управляти часом(ЗК 04) Здатність працювати в команді(ЗК11)
РН 7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу(ЗК 08) Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності (СК 16)
РН21. Розуміти і мати навички з ведення ділового протоколу та ділового етикету у сфері міжнародних економічних відносин, враховуючи особливості міжкультурного спілкування на професійному та соціальному рівнях, як державною так і іноземними мовами.	Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні(СК 10) Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами (СК 14) Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в

PH23. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.	практичній діяльності (СК 16) Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні (СК 10) Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності (СК 16)
---	---

12. Засоби оцінювання

Навчальна дисципліна «Культурологія» викладається за кредитно-модульною системою організації навчального процесу. Тематика дисципліни розрахована на 4 змістовних модулів, які містять 7 тем. Підсумкова кількість балів виставляється як сума балів за усіма поточними формами контролю та підсумковим контролем, передбаченими робочою програмою навчальної дисципліни.

Методами оцінювання та демонстрування результатів згідно Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у Національному університеті «Запорізька політехніка»* є: поточний контроль (контроль відвідування занять студентом, усне опитування, індивідуальне опитування, доповіді); рубіжний контроль (тестування за темами модуля 1, модуля 2); підсумковий контроль (екзамен – форма підсумкового контролю, яка полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з дисципліни та на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на семінарських заняттях, а також завдань до екзамену). Сумарний результат містить 100 балів.

* Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у Національному університеті «Запорізька політехніка» / Укладачі: С.Б. Беліков та ін. Запоріжжя: Навчальний відділ, Навчально-методичний відділ, НУ «Запорізька політехніка». 2019. 18 с.

13. Критерії оцінювання

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка»**, контрольні заходи включають в себе вхідний, поточний, рубіжний (модульний, тематичний, календарний), відстрочений, підсумковий та семестровий контроль, а також комплексні контрольні роботи та ректорські контрольні роботи.

Система контролю знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Міжнародний бізнес» включає в себе поточний, рубіжний та підсумковий контроль. Також, за окремим наказом ректора, може проводитися ректорський контроль знань здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль проводиться викладачами під час аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів вищої освіти до виконання конкретної роботи.

Рубіжний контроль – це контроль знань здобувачів вищої освіти після вивчення логічно завершеної частини навчальної програми дисципліни. Проводиться у вигляді модульної контрольної роботи або за результатом поточного контролю.

Підсумковий контроль з дисципліни проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньому ступені або на окремих його завершених етапах за 100-бальною системою, національною та шкалою ЄКТС.

Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувача вищої освіти. Семестровий контроль з дисципліни «Міжнародний бізнес» проводиться у формі семестрового екзамену в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою

програмою навчальної дисципліни, і в терміні, встановлені робочим навчальним планом, індивідуальним навчальним планом здобувача вищої освіти. Завдання екзамену включають тестові завдання, теоретичні питання з курсу та практичне завдання.

Підсумкова оцінка із дисципліни, яка виставляється в екзаменаційну відомість, є сумою балів за різні види навчальної роботи:

Поточне тестування 1				Поточне тестування 2			Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	30	100
10	10	10	10	10	10	10		

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

** Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка»**/ Укладачі: В.Г. Прушківський, С.Т. Яримбаш, В.Л. Грешта, А.В. Пархоменко, С.І. Шило, О.О. Каплієнко, О.В. Коваленко, О.В. Лапкіна, П.В. Сахно, О.М. Стеценко, Н.Л. Ніколаєва, О.В. Савельєва, Л.М. Шило, О.В. Шепель, О.С. Калюжна, Є.О. Фасоль. - Запоріжжя: Навчальний відділ, Навчально-методичний відділ НУ «Запорізька політехніка». 2019. 59 с.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D		
60-69	E	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

14. Методичне забезпечення

1. Робоча навчальна програма дисципліни;
2. Силабус навчальної дисципліни;
3. Методичні вказівки з планами семінарських занять, тематикою контрольних робіт і питаннями для самостійної роботи студентів з дисципліни «Культурологія» для студентів усіх спеціальностей заочної форми навчання /Укл.: Васильчук Т.В., Сигида Г.А. – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2020. – 54 с.
4. Конспект лекцій навчальної дисципліни «Культурологія» / Укл. Сигида Г.А. - Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка» 2020. - 82 с.

15. Рекомендована література

Базова:

1. Нариси з історії української культури : архітектура, образотворче мистецтво, музика, театр, кіно / М. Ваврух, Р. Гавалюк. – Львів : Світ, 2018. – 224 с.
2. Нарис історії культури України / М. В. Попович. – 2-ге вид., допов. – Київ : АртЕк, 2017. – 730 с. : іл.

3. Історія української культури: європейський контекст: навч. посіб. / П. В. Вербицька, І. Я. Хома; Нац. ун-т «Львів. політехніка». — Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2015. — 301 с.
4. Українська культура: цивілізаційний вимір/ Я. С. Калакура, О. О. Рафальський, М. Ф. Юрій. — К.: ППІЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2015. — 496с.
5. Музальов О.О. Культурологія: навчальний посібник для учнів, студентів і викладачів / О.О.Музальов. — Львів, 2012. — 185с.
6. Шабанова, Ю.О., Тарасова, Н.Ю., Дичковська, О.Я. Історія української культури. [Текст]: Навчальний посібник для студентів усіх Ш 12 спеціальностей денної та заочної форм навчання / Ю.О.Шабанова, Н.Ю.Тарасова, О.Я. Дичковська. — Дніпропетровськ: , 2012. — 141 с.
7. Історія української культури: Курс лекцій (під загальною редакцією доктора історичних наук С.О.Костилюєвої. — К.: ІВЦ „Видавництво „Політехніка”, 2010. — 334 с.
8. Історія світової культури: Навч. посіб. / Керівник авт. колективу Л. Т. Левчук. — 3-тє вид., перероб. і доп. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 400 с.
9. Тюрменко І. Культурологія: теорія та історія культури: Навчальний посібник / За ред. І. Тюрменко, С. Буравченкова, П. Рудик. — К.: Центр навчальної літератури, 2010. — 370 с.
10. Історія світової культури / Під заг. ред. М.В. Дедкова. — Запоріжжя: Дике Поле, 2009. — 376 с.
11. Подольська Є.А., Лихвар В.Д., Погорілий Д.Є. Культурологія: 100 питань - 100 відповідей. Навчальний посібник для студ. вищих навч. закл. / Є. А. Подольська, В. Д. Лихвар, Д. Є. Погорілий. - К.: Фірма «ІНКОС», 2008. - 240 с.
12. Богуцький Ю.П. Українська культура в європейському контексті / [Ю.П. Богуцький, В.П. Андрущенко, Ж.О. Безвершук, Л.М. Новохатько]; За ред. Ю.П. Богуцького. — К.: Знання, 2007. — 679 с.
13. Матвеева Л. Культурологія: Курс лекцій: Навч. посібник / Л. Матвеева. — К.: Либідь, 2005. — 512 с.
14. Погорілий О. Культурологія: Навчальний посібник / Упоряд.: О. Погорілий, М. Собуцький. - К.: Києво-Могилянська академія, 2005. - 320 с.
15. Кормич Л.І., Багацький В.В. Культурологія (історія і теорія світової культури ХХ століття): Навч. Посібник / Л. І. Кормич, В. В. Багацький В.В. [3 вид]. - Х.: Одісей, 2004. - 304 с.

Допоміжна:

1. Абрамович С.Д. Тілло М.С. Культурологія: Навч. посібник / С.Д.Абрамович, М.С.Тілло. — К.: Кондор, 2007. — 351.
2. Абрамович С.Д., Чікарькова М.Ю. Світова та українська культура: Навч. пос. / С. Д. Абрамович, М. Ю. Чікарьова. - Львів: Світ, 2004. - 344 с.
3. Білик Б. Історія української та зарубіжної культури: Навч. посіб./ Б. Білик та ін.; За ред. С. Клапчука, В. Остафійчука. — К.: Вища шк.; Знання, 1999. — 326 с.
4. Бокань В.В. Культурологія : Навч. Посібник / В.В.Бокань. — К.: МАУП, 2003. — 2-ге вид., стереотип. — 136с.
5. Власенко О.І.Культурологія: навч. посібник. — Х.: Парус, 2007. — 456с.
6. Гаврюшенко О. А. Історія культури: Навч. посібник / Наук. ред. В. М. Шейко О. А. Гаврюшенко, В. М. Шейко, Л. Г. Тишевська. — К.: Кондор, 2004. — 763 с.
7. Греченко В. Історія світової та української культури: Підруч / [В. Греченко, І. Чорний, В. Кушнерук, В. Режко]. - К.: Літера, 2000. - 464 с.
8. Гриценко Т.Б. Культурологія. Навч. посіб. 3-тє вид.:/ Т.Б.Гриценко. — К.: Центр учбової літератури, 2011. — 392с.
9. Горський В.С. Філософія в українській культурі: (методологія та історія). Філософські нариси / В. С. Горський. - К.: Центр практичної філософії, 2001. - 236 с.

10. Дещинський Л. Українська та зарубіжна культура. Навчальний посібник / [Л. Дещинський, Я. Денісов, М. Скалецький, Л. Цубов, Н. Барановська, О. Макарчук]. – Вид. 4-е, перероблене і доповнене. – Л.: Бескид Біт, 2005. – 304 с.
11. Зотов В. Українська та зарубіжна культура. Словник культурологічних термінів / В. Зотов, А. Клімачова, В. Таран. - К.: Центр учбової літератури, 2009. - 269 с.
12. Історія народної культури українців: навч. посіб. / Михайло Глушко. — Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2014. — 416 с.
13. Історія культури України : підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / І.В. Довжук ; Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля. — Луганськ : СНУ, 2009. — 551 с.
14. Історія української культури навчальний посібник за редакцією доктора філософських наук О.Ю.Павлової. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 344с.
15. Історія української культури у 5 т.
Т.1. Історія культури давнього населення України. – К., 2001.
Т.2. Українська культура XIII - першої половини XVII ст. – К., 2002.
Т.3. Українська культура першої половини XVII – XVIII ст. – К., 2003.
Т.4. Українська культура другої половини XIX ст. – К., 2005
Т.5. Кн.1. Українська культура XX - початку XXI століть. – К., 2011.- 862с.
16. Культура і побут населення України: Навч.посібник / В.І.Наулко, Л.Ф.Артюх, В.Ф.Гордієнко та ін.. – 2-е вид., доп. та перероб. – К.: Либідь, 1993. – 288с.
17. Курас І. Провідники духовності в Україні / І. Курас. - К.: Вища школа, 2003. - 738 с.
18. Миропольська Н. Художня культура світу: Європейський культурний регіон: Навч. посіб. / [Н. Миропольська, Е. Белкіна, Л. Масол, О. Оніщенко]. – К.: Вища школа, 2001. – 191 с.
19. Пальм Н. Д. Історія української культури : навчальний посібник / Н.Д. Пальм, Т.Є. Гетало. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2013. – 296 с.
20. Попович М. Григорій Сковорода: філософія свободи / М. Попович. – К.: Майстерня Білецьких, 2007. – 255 с.
21. Українська та зарубіжна культура: Підручник / [за ред. В.О.Лозового]. - Х., 2006. - 376 с.
22. Нариси історії української культури в персоналіях (XIX — XX ст.): Навч. посіб.-хрестоматія / В. А. Качкан; НАН України. Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаника. Н.-д. центр періодики, Прикарп. нац. ун-т ім. В. Стефаника. — Коломия: Вид.-полігр. т-во «Вік», 2005. — 397 с.
23. Пономарьов А.П. Українська етнографія: Курс лекцій. Навчальний посібник / А.П.Пономарьов. – К.:Либідь, 1994. – 318с.
24. Смолій В.А., Гуржій О.І. Як і коли почала формуватися українська нація. К.: Наукова думка, 1991. – 112с.
25. Шевнюк О. Українська та зарубіжна культура: Навч. посібник. / О. Шевнюк. - К.: Знання-Прес, 2002. - 277 с.
26. Українська культура. Ч. 1. Культура передісторичної доби. Культура Київської доби. Культура Галицько-Волинської держави / А. А. Фартушний; Держ. ун-т «Львів. політехніка». Каф. філос. та культурології. — Л., 1999. — 112 с.
27. Українська культура. Ч. 2. Культура українських земель у складі Великого князівства Литовсько — Руського та Речі Посполитої / А. А. Фартушний; Держ. ун-т «Львів. політехніка». — Л., 2000. — 112 с.
28. Українська культура: Лекції за редакцією Дмита Антоновича / Упор. С.В.Ульяновська; Вст.ст. І.М.Дзюби; Перед.слово М.Антоновича; Додатки С.В.Ульяновської, В.І.Ульяновського. К.: Либідь, 1993. – 592с.

15. Інформаційні ресурси:

1.Бібліотека з культурології [Електроний ресурс] - Режим доступу: <http://www.countries.ru/library.htm>

2.Ізборник [Електроний ресурс] - Режим доступу:
<http://litopys.org.ua/krypcult/krcult.htm>

3. Культурологія [Електроний ресурс] - Режим доступу: <http://kulturolog.org.ua/>

4.Українська культурологія в Східно-Західних контекстах [Електроний ресурс] -
 Режим доступу: <http://krytyka.com/>

5.Підручники з культурології. [Електроний ресурс] - Режим доступу:
<http://studme.com.ua/>

6.Петро Кралюк. Забутий ювілей. 400-ліття «Граматики» українського вченого
 Мелетія Смотрицького. 13 жовтня 2019. - [Електроний ресурс] - Режим доступу:

- <https://www.radiosvoboda.org/a/30213922.html>

7.Володимир Вернадський – український вчений, якого порівнюють з Ньютоном і
 Ейнштейном 12 березня 2018 р. - [Електроний ресурс] - Режим доступу:
<https://ukrainianpeople.us/%d0%b2%d0%be%d0%bb%d0%be%d0%b4%d0%b8%d0%bc%d0%b8%d1%80-%d0%b2%d0%b5%d1%80%d0%bd%d0%b0%d0%b4%d1%81%d1%8c%d0%ba%d0%b8%d0%b9-%d1%83%d0%ba%d1%80%d0%b0%d1%97%d0%bd%d1%81%d1%8c%d0%ba%d0%b8%d0%b9/?fbclid=IwAR2abvZvxeie-9AFqrvSDz1devE50InNYvjoHphyAaTJKfZMg88YmdJhvk>

8.Вадим Альошин. Український скульптор бароко XVIII століття Іоанн Георг
 Пінзель. [Електроний ресурс] - Режим доступу:
https://vakin.livejournal.com/1001225.html?utm_source=fbsharing&utm_medium=social&fbclid=IwAR2S2QIHw1yFymkooabdlBzMrZ5U4xvtv61MRvloCc8APsX0-fllfseY6M

9.Вадим Альошин. "Українська абетка" Г. Нарбута. 25 грудня 2014. - [Електроний
 ресурс] - Режим доступу:
https://vakin.livejournal.com/840903.html?utm_source=fbsharing&utm_medium=social&fbclid=IwAR3MHfdtRNRhmdW268A2DdvPIOPohrwiNQ-iH5KLT2HQkAq_KU-Qd1SEFwM

10.Олексій Бухал. Ян де Вітте: суворий генерал і легендарний архітектор. 8 липня
 2019.- [Електроний ресурс] - Режим доступу: <https://www.bbc.com/ukrainian/blogs-48886632>

11.Іван Котляревський: письменник, який довів, що українська мова є літературною.
 9 вересня 2019. - [Електроний ресурс] - Режим доступу:
<https://ukrainianpeople.us/%d1%96%d0%b2%d0%b0%d0%bd-%d0%ba%d0%be%d1%82%d0%bb%d1%8f%d1%80%d0%b5%d0%b2%d1%81%d1%8c%d0%ba%d0%b8%d0%b9-%d0%bf%d0%b8%d1%81%d1%8c%d0%bc%d0%b5%d0%bd%d0%bd%d0%b8%d0%ba-%d1%8f%d0%ba%d0%b8%d0%b9-%d0%b4/?fbclid=IwAR1QSE4XcwSlen54RCMOVUzkpFRBkxuwZinTGATywnrqlls1CKWdgcez6Gc>